

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 11 Δεκεμβρίου 2023
(OR. en)

16701/23

Διοργανικός φάκελος:
2023/0458(NLE)

POLCOM 313
WTO 197
SERVICES 64

ΠΡΟΤΑΣΗ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	11 Δεκεμβρίου 2023
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2023) 776 final
Θέμα:	Πρόταση – ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη 13η σύνοδο της Υπουργικής Συνδιάσκεψης του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου όσον αφορά την προσχώρηση στον ΠΟΕ της Λαϊκής Δημοκρατίας του Ανατολικού Τιμόρ

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο COM(2023) 776 final.

σνημμ.: COM(2023) 776 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 11.12.2023
COM(2023) 776 final

2023/0458 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη 13η σύνοδο της Υπουργικής Συνδιάσκεψης του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου όσον αφορά την προσχώρηση στον ΠΟΕ της Λαϊκής Δημοκρατίας του Ανατολικού Τιμόρ

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Η παρούσα πρόταση αφορά την απόφαση του Συμβουλίου για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στη 13η σύνοδο της Υπουργικής Συνδιάσκεψης του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) σε σχέση με την προβλεπόμενη έκδοση απόφασης σχετικά με την προσχώρηση στον ΠΟΕ της Λαϊκής Δημοκρατίας του Ανατολικού Τιμόρ.

2. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

2.1. Η συμφωνία για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου («συμφωνία του ΠΟΕ»)

Η συμφωνία για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (στο εξής: συμφωνία του ΠΟΕ) αποσκοπεί στην επίτευξη των σκοπών που αναφέρονται στο προοίμιο της συμφωνίας. Η συμφωνία άρχισε να ισχύει την 1η Ιανουαρίου 1995.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) είναι συμβαλλόμενο μέρος της συμφωνίας¹. Συμβαλλόμενα μέρη της συμφωνίας είναι επίσης και τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ. Ο ΠΟΕ μπορεί να λαμβάνει αποφάσεις σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζονται στη συμφωνία του ΠΟΕ.

2.2. Η Υπουργική Συνδιάσκεψη του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου

Η Υπουργική Συνδιάσκεψη είναι το ανώτερο όργανο λήψης αποφάσεων του ΠΟΕ και συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά κάθε δύο έτη. Κατά την κείμενη νομοθεσία και πρακτική, οι αποφάσεις λαμβάνονται με συναίνεση.

Η επόμενη σύνοδος της Υπουργικής Συνδιάσκεψης θα πραγματοποιηθεί στο Αμπού Ντάμπι των Ηνωμένων Αραβικών Εμιράτων από τις 26 έως τις 29 Φεβρουαρίου 2024.

2.3. Η προς έκδοση πράξη κατά την υπουργική συνδιάσκεψη του ΠΟΕ και ο λόγος και ο στόχος της πρότασης

Κατά τη διάρκεια της 13ης υπουργικής συνδιάσκεψης του ΠΟΕ (στο εξής: ΥΣ13) μπορεί να εκδοθεί απόφαση σχετικά με την προσχώρηση της Λαϊκής Δημοκρατίας του Ανατολικού Τιμόρ (Ανατολικό Τιμόρ) στον ΠΟΕ.

Τα μέλη του ΠΟΕ και του Ανατολικού Τιμόρ έχουν φθάσει στο τελικό στάδιο συμφωνίας σχετικά με τους όρους προσχώρησης του Ανατολικού Τιμόρ στον οργανισμό. Αυτό συνέβη μετά από αρκετά χρόνια διαπραγματεύσεων, οι οποίες ξεκίνησαν όταν το Ανατολικό Τιμόρ υπέβαλε αίτηση προσχώρησης στον ΠΟΕ το 2016.

Υποβάλλοντας τους όρους προσχώρησης του Ανατολικού Τιμόρ στον ΠΟΕ προς έγκριση από το Συμβούλιο, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι όροι αυτοί αντιπροσωπεύουν μια ισορροπημένη και φιλόδοξη δέσμη δεσμεύσεων για το άνοιγμα της αγοράς, η οποία θα αποφέρει σημαντικά οφέλη τόσο στο Ανατολικό Τιμόρ όσο και στους εμπορικούς εταίρους του στον ΠΟΕ. Το αίτημα προσχώρησης του Ανατολικού Τιμόρ εξετάστηκε σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του Γενικού Συμβουλίου του ΠΟΕ για την προσχώρηση των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών (ΛΑΧ).

¹ Απόφαση 94/800/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με την εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύναψη των συμφωνιών που απέρρευσαν από τις πολυμερείς διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ουρουγουάης (1986-1994), καθόσον αφορά τα θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της (ΕΕ L 336 της 23.12.1994, σ. 1).

2.4. Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής

Το πολυμερές εμπορικό σύστημα αποτελεί τον πυρήνα της εμπορικής πολιτικής της ΕΕ, και η ΕΕ υποστηρίζει την προσχώρηση τρίτων χωρών στον ΠΟΕ με τους κατάλληλους όρους.

2.5. Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης

Συνεπής με την εξωτερική δράση και την αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ, η πρόταση θα εντάξει το Ανατολικό Τιμόρ στο πολυμερές εμπορικό σύστημα σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του Γενικού Συμβουλίου του ΠΟΕ σχετικά με την προσχώρηση των ΛΑΧ.

3. ΘΕΣΗ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΗΦΘΕΙ ΕΞ ΟΝΟΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ

Γενικές σημειώσεις

Στόχος της παρούσας πρότασης είναι να επιτρέψει στην ΕΕ να προσχωρήσει σε πιθανή συναίνεση στο πλαίσιο του ΠΟΕ σχετικά με την έγκριση από την Υπουργική Συνδιάσκεψη της προς έκδοση πράξης, η οποία συνίσταται σε απόφαση σχετικά με την προσχώρηση του Ανατολικού Τιμόρ στον ΠΟΕ.

Παρότι δεν είναι ακόμα σαφές αν, και σε ποιον βαθμό, τα μέλη του ΠΟΕ θα είναι σε θέση να καταλήξουν σε συναίνεση σχετικά με την προς έκδοση πράξη, η θέση της ΕΕ κατά την ΥΣ13 πρέπει να καθοριστεί εκ των προτέρων από το Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ².

Η παρούσα πρόταση αφορά πιθανή απόφαση κατά την ΥΣ13 σχετικά με την προσχώρηση του Ανατολικού Τιμόρ στον ΠΟΕ. Το 2016 η κυβέρνηση του Ανατολικού Τιμόρ υπέβαλε αίτηση προσχώρησης στον ΠΟΕ. Στις 7 Δεκεμβρίου 2016 συγκροτήθηκε ομάδα εργασίας για την προσχώρηση του Ανατολικού Τιμόρ. Η έκτη συνεδρίαση της ομάδας πραγματοποιήθηκε στις 11 Οκτωβρίου 2023. Οι πολυμερείς διαπραγματεύσεις για πρόσθετους τομείς που συνδέονται με το εμπόριο βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη. Τον Μάρτιο του 2023 η Επιτροπή, εξ ονόματος της ΕΕ, ολοκλήρωσε τις διμερείς διαπραγματεύσεις πάνω σε μια ολοκληρωμένη σειρά δεσμεύσεων για το άνοιγμα της αγοράς εκ μέρους του Ανατολικού Τιμόρ. Η προσχώρηση στον ΠΟΕ αναμένεται ότι θα συμβάλει θετικά και σταθερά στη διαδικασία οικονομικής μεταρρύθμισης και στην αειφόρο ανάπτυξη του Ανατολικού Τιμόρ. Η ΕΕ θα πρέπει να στηρίζει την προσχώρηση του Ανατολικού Τιμόρ.

Δεδομένου ότι επί του παρόντος διεξάγονται διαπραγματεύσεις, η Επιτροπή αναμένει ότι το Συμβούλιο θα λάβει την απόφασή του σχετικά με τη θέση της ΕΕ για την έκβαση των διαπραγματεύσεων μόλις αποσαφηνιστεί η κατάσταση όσον αφορά τα συναφή κείμενα, είτε στην αρχή είτε κατά τη διάρκεια της υπουργικής συνδιάσκεψης αυτής καθεαυτής.

Η πρωτοβουλία είναι απολύτως συνεπής με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής. Παρόμοιες αποφάσεις είχαν εκπονηθεί για προηγούμενες υπουργικές συνδιασκέψεις του ΠΟΕ, με πλέον πρόσφατη την 10η υπουργική συνδιάσκεψη του ΠΟΕ το 2015³.

Σύνοψη των όρων προσχώρησης στον ΠΟΕ

Πίνακας των δεσμεύσεων: αγαθά και υπηρεσίες

² Στον βαθμό που, σε αντίθεση με την προβλεπόμενη έκβαση, η συναίνεση επισημοποιηθεί με διεθνή συμφωνία για την τροποποίηση της συμφωνίας του ΠΟΕ ή με πλειομερή διεθνή συμφωνία μεταξύ ορισμένων μελών του ΠΟΕ, η Επιτροπή θα υποβάλει τις αναγκαίες προτάσεις σύμφωνα με το άρθρο 218 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ, μετά την έγκριση των σχετικών κειμένων και τη θέση τους προς αποδοχή από την ΥΣ13 ή από τα οικεία μέλη του ΠΟΕ κατά την ΥΣ13.

³ [pdf\(europa.eu\)](https://pdf.europa.eu)

Δασμοί για τα εμπορεύματα

Το δασμολόγιο του Ανατολικού Τιμόρ αποτελείται από 10 810 δασμολογικές κλάσεις. Το Ανατολικό Τιμόρ δεσμεύει το 100 % του πίνακά του και θα εφαρμόσει τους τελικούς παγιοποιημένους δασμούς από την ημερομηνία προσχώρησης, με εξαίρεση ορισμένες δασμολογικές κλάσεις για προϊόντα της τεχνολογίας πληροφοριών (378 το 2027 και 27 το 2030).

- Βιομηχανικά προϊόντα: Ο μέσος τελικός παγιοποιημένος δασμός για τα μη γεωργικά προϊόντα είναι 10,0 % (οι υψηλότερες δασμολογικές αιχμές ανέρχονται σε 80 % για τα νωπά ψάρια και το μπαμπού).
- Γεωργικά προϊόντα: Ο μέσος τελικός παγιοποιημένος δασμός για τα γεωργικά προϊόντα είναι 15,7 % (οι υψηλότερες δασμολογικές αιχμές ανέρχονται σε 80 % για τα νωπά ψάρια και το μπαμπού).

Αυτά τα μέσα επίπεδα δασμών είναι πολύ φιλόδοξα για μια ΛΑΧ, λαμβανομένου ιδίως υπόψη του μικρού μεγέθους και της ευπάθειας της οικονομίας του Ανατολικού Τιμόρ.

Υπηρεσίες

Ο πίνακας ειδικών δεσμεύσεων του Ανατολικού Τιμόρ στον τομέα των υπηρεσιών είναι πολύ περιεκτικός και φιλόδοξος, λαμβανομένου υπόψη του καθεστώτος του ως ΛΑΧ. Το Ανατολικό Τιμόρ θα αναλάβει δεσμεύσεις όσον αφορά την πρόσβαση στην αγορά και την εθνική μεταχείριση σε ένα ευρύ φάσμα τομέων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των επαγγελματικών υπηρεσιών, των υπηρεσιών πληροφορικής και άλλων επιχειρηματικών υπηρεσιών, των υπηρεσιών επικοινωνίας, των κατασκευαστικών υπηρεσιών, των υπηρεσιών διανομής, των εκπαιδευτικών υπηρεσιών, των περιβαλλοντικών υπηρεσιών, των χρηματοπιστωτικών (ασφαλιστικών και τραπεζικών) υπηρεσιών, των υπηρεσιών υγείας και κοινωνικών υπηρεσιών, των υπηρεσιών που σχετίζονται με τον τουρισμό και τα ταξίδια, των ψυχαγωγικών, πολιτιστικών και αθλητικών υπηρεσιών, και των υπηρεσιών μεταφορών. Το Ανατολικό Τιμόρ θα δεσμευτεί επίσης ως προς το έγγραφο αναφοράς σχετικά με τις εσωτερικές κανονιστικές ρυθμίσεις στον τομέα των υπηρεσιών.

4. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

4.1. Διαδικαστική νομική βάση

4.1.1. Αρχές

Το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) προβλέπει την έκδοση αποφάσεων για τον καθορισμό «των θέσεων που θα πρέπει να ληφθούν, εξ ονόματος της Ένωσης, σε όργανο που συνιστάται από δεδομένη συμφωνία, όταν το εν λόγω όργανο καλείται να θεσπίσει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, με εξαίρεση τις πράξεις που συμπληρώνουν ή τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας».

Η έννοια των «πράξεων που παράγουν έννομα αποτελέσματα» περιλαμβάνει πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα δυνάμει των κανόνων του διεθνούς δικαίου που διέπουν το εκάστοτε όργανο. Περιλαμβάνει επίσης κείμενα που δεν έχουν μεν δεσμευτική ισχύ βάσει του διεθνούς δικαίου, αλλά «επηρεάζουν με καθοριστικό τρόπο το περιεχόμενο των ρυθμίσεων που θεσπίζει ο νομοθέτης της Ένωσης»⁴.

⁴ Απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 7ης Οκτωβρίου 2014, Γερμανία κατά Συμβουλίου, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, σκέψεις 61 έως 64.

4.1.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Η Υπουργική Συνδιάσκεψη του ΠΟΕ είναι όργανο που έχει συσταθεί με συμφωνία, και συγκεκριμένα τη συμφωνία του ΠΟΕ, το οποίο σύμφωνα με το άρθρο IV παράγραφος 1 της συμφωνίας του ΠΟΕ, είναι αρμόδιο για τη λήψη αποφάσεων επί όλων των θεμάτων τα οποία εντάσσονται στο πλαίσιο των πολυμερών εμπορικών συμφωνιών, συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων που παράγουν έννομα αποτελέσματα.

Οι προς έκδοση πράξεις που αναφέρονται ανωτέρω συνιστούν πράξεις που παράγουν έννομα αποτελέσματα, καθώς ενδέχεται να επηρεάσουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Ένωσης δυνάμει του διεθνούς δικαίου.

Οι προς έκδοση πράξεις δεν συμπληρώνουν ούτε τροποποιούν το θεσμικό πλαίσιο της συμφωνίας.

Συνεπώς, η διαδικαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

4.2. Ουσιαστική νομική βάση

4.2.1. Αρχές

Η ουσιαστική νομική βάση για την έκδοση απόφασης δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ εξαρτάται πρωτίστως από τον στόχο και το περιεχόμενο της προς έκδοση πράξης σε σχέση με την οποία λαμβάνεται θέση εξ ονόματος της Ένωσης. Εάν η προς έκδοση πράξη επιδιώκει διττό σκοπό ή έχει δύο συνιστώσες και εάν ένας από τους σκοπούς ή μία από τις συνιστώσες μπορεί να χαρακτηριστεί κύριος/-α, ενώ ο/η άλλος/-η έχει απλώς παρεπόμενο χαρακτήρα, η απόφαση δυνάμει του άρθρου 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ πρέπει να στηρίζεται σε μία και μόνο ουσιαστική νομική βάση, ήτοι εκείνη που επιβάλλει ο κύριος ή πρωτεύων σκοπός ή συνιστώσα.

4.2.2. Εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση

Ο κύριος στόχος και το περιεχόμενο των προς έκδοση πράξεων αφορούν την κοινή εμπορική πολιτική.

Ως εκ τούτου, η ουσιαστική νομική βάση για την προτεινόμενη απόφαση είναι το άρθρο 207 της ΣΛΕΕ.

4.3. Συμπέρασμα

Η νομική βάση της προτεινόμενης απόφασης θα πρέπει να είναι το άρθρο 207 της ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9 της ΣΛΕΕ.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τον καθορισμό της θέσης που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη 13η σύνοδο της Υπουργικής Συνδιάσκεψης του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου όσον αφορά την προσχώρηση στον ΠΟΕ της Λαϊκής Δημοκρατίας του Ανατολικού Τιμόρ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 207 παράγραφος 4 πρώτο εδάφιο, σε συνδυασμό με το άρθρο 218 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η συμφωνία του Μαρακές για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (στο εξής: συμφωνία του ΠΟΕ) συνήφθη από την Ένωση με την απόφαση 94/800/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994⁵, και τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 1995.
- (2) Σύμφωνα με το άρθρο IV παράγραφος 1 και το άρθρο IX παράγραφος 1 της συμφωνίας του ΠΟΕ, η Υπουργική Συνδιάσκεψη του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ) μπορεί να εκδίδει αποφάσεις με συναίνεση.
- (3) Η Υπουργική Συνδιάσκεψη του ΠΟΕ, κατά την 13η σύνοδό της από τις 26 έως τις 29 Φεβρουαρίου 2024, μπορεί να εκδώσει απόφαση σχετικά με την προσχώρηση του Ανατολικού Τιμόρ στον ΠΟΕ.
- (4) Ενδείκνυται να καθοριστεί η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στη σύνοδο της Υπουργικής Συνδιάσκεψης του ΠΟΕ, καθώς οι αποφάσεις είναι δεσμευτικές για την Ένωση,
- (5) Οι διαπραγματεύσεις για την προσχώρηση του Ανατολικού Τιμόρ στον ΠΟΕ ξεκίνησαν το 2016. Στις 7 Δεκεμβρίου 2016 συγκροτήθηκε η ομάδα εργασίας για την προσχώρηση του Ανατολικού Τιμόρ. Η έκτη συνεδρίαση της εν λόγω ομάδας πραγματοποιήθηκε στις 11 Οκτωβρίου 2023. Οι πολυμερείς διαπραγματεύσεις για πρόσθετους τομείς που συνδέονται με το εμπόριο βρίσκονται ακόμη σε εξέλιξη. Τον Μάρτιο του 2023 η Επιτροπή, εξ ονόματος της ΕΕ, ολοκλήρωσε τις διμερείς διαπραγματεύσεις πάνω σε μια ολοκληρωμένη σειρά δεσμεύσεων για το άνοιγμα της αγοράς εκ μέρους του Ανατολικού Τιμόρ. Η προσχώρηση στον ΠΟΕ αναμένεται ότι θα συμβάλει θετικά και σταθερά στη διαδικασία οικονομικής μεταρρύθμισης και στην αειφόρο ανάπτυξη του Ανατολικού Τιμόρ. Η ΕΕ θα πρέπει να στηρίξει την προσχώρηση του Ανατολικού Τιμόρ,

⁵ ΕΕ L 336 της 23.12.1994, σ. 1.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ένωσης στη 13η σύνοδο της Υπουργικής Συνδιάσκεψης του ΠΟΕ είναι η εξής:

Να προσχωρήσει στη συναίνεση που επιτεύχθηκε μεταξύ των μελών του ΠΟΕ με σκοπό την έκδοση απόφασης σχετικά με την προσχώρηση του Ανατολικού Τιμόρ στον ΠΟΕ.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Επιτροπή.

Βρυξέλλες,

*Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος*